

**O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tizimida
korrupsiyaga qarshi kurashish borasida 2024-yilning 1-choragida amalga
oshirilgan ishlar va chora-tadbirlar to‘g‘risida
UMUMIY HISOBOT**

I. Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar dasturining bajarilishi to‘g‘risida umumiy axborot.

Vazirlik markaziy apparati tarkibiy bo‘linmalari, 14 ta hududiy boshqarmalari, 208 ta tuman (shahar) bo‘limlari, 31 ta tizim tashkilotlari va muassasalari, shuningdek, 16 897 ta maktabgacha va maktab ta’limi tashkilotlarida Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari hamda vazifa yuklatilgan 234 nafar mas’ul xodimlar tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha qator tadbirlar amalga oshirildi.

Xususan, korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ichki idoraviy mexanizmlar joriy etilib, aloqa kanallarining ish faoliyati yo‘lga qo‘yilgan, vakant lavozimlar bo‘yicha rasmiy veb-saytga e’lon berilib, ishga qabul qilish jarayonlari ochiq tanlov asosida tashkil etilmoqda. Shuningdek, ishga qabul qilish uchun hujjat topshirgan nomzodlarni tekshirish va ijobiy yoki salbiy xulosa tuzish amaliyoti joriy etilgan bo‘lib, mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi asosiy shartlarga xodimlar yozma tartibda imzo qo‘ygan holda tanishtirilmoqda.

Manfaatlar to‘qnashuvi bo‘yicha xodimlarning deklaratsiya to‘ldirish amaliyoti yo‘lga qo‘yilib, kontragentlar bilan tuziladigan shartnomalarga korrupsiyaga qarshi asosiy shartlar kiritilgan, kontragentlarni tekshirish ijobiy yoki salbiy xulosa tuzish va reestrini yuritish, korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining amal qilishi, shuningdek davlat dasturlarining ijrosi haqida umumiy hisobot yuritish, korrupsiyaga qarshi tartib-taomillarning samaradorligini monitoring va nazorat qilish hamda monitoring va nazorat tadbirlari natijasiga ko‘ra korrupsiyaviy harakat deb hisoblangan holatlar yuzasidan xizmat tekshiruvi o‘tkazish, reestrini yuritish yo‘lga qo‘yilgan.

Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tizimida korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish hamda ularning ushbu yo‘nalishdagi faoliyatini yaxshilashga qaratilgan qo‘shimcha chora-tadbirlar rejasidagi 18 ta band, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni topshiriqlari ijrosini ta’minlash, nazorat va hisobdorlikni tashkil etish bo‘yicha Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligining nazorat rejasi 14 ta band, O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi sohasida “Korrupsiyasiz soha” loyihasini amalga oshirish bo‘yicha “Yo‘l xaritasi” 15 ta band, O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi, uning hududiy va tarkibiy bo‘linmalari hamda tizim tashkilotlarida, shuningdek, xodimlari tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashishga oid qonunchilik

va ichki lokal hujjatlarga rioya etilishini Korrupsiyaga qarshi kurash va huquqiy nazorat boshqarmasi tomonidan 2024-yilda monitoring va nazorat qilish rejasi 6 ta band, O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligi, uning hududiy va tarkibiy bo‘linmalari hamda tizim tashkilotlari va muassasalarida 2024-yil uchun xodimlarning va aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirishga, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga doir chora-tadbirlar rejasi 19 ta bandga mo‘ljallangan bo‘lib, Davlat dasturlari bilan yuklatilgan vazifalarning ijrosi ta‘minlanib hisoboti shakllantirilmoqda.

II. Siyosat va tartib-taomillar.

Vazirlik markaziy apparati tarkibiy bo‘linmalari, hududiy boshqarmalari, tuman (shahar) bo‘limlari hamda tizim tashkilotlari va muassasalari uchun korrupsiyaga qarshi kurashish sohasiga oid quyidagi 16 ta ichki lokal hujjatlar tizim tashkilotlari va muassasalariga elektron shaklda yetkazilib, barcha xodimlar takroran imzo chekkan holda tanishtirilib kafolat xati (majburiyatnoma) rasmiylashtirildi. Xodimlar tomonidan mustaqil o‘qib o‘rganish, hujjatlarning mazmun-mohiyati va ahamiyatini tushunishga qaratilgan targ‘ibot va profilaktika tadbirlari o‘tkazish bo‘yicha topshiriq xati yuborildi.

Jumladan:

- korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati;
- o‘dov-axloq qoidalari;
- mehnat shartnomalariga kiritiladigan o‘zgartirishlarning asosiy shartlari;
- kontragentlar bilan tuziladigan shartnomalarga kiritiladigan asosiy shartlar;
- korrupsiyaga oid harakatlar to‘g‘risida axborot berish uchun aloqa kanallari orqali kelib tushgan xabarlarni qabul qilish va qayta ishlash reglamenti;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoki korrupsiyaga qarshi kurashishda boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish tartibi;
- korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati haqidagi hisobotni shakllantirish va taqdim etish reglamenti;
- manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish to‘g‘risidagi nizom;
- korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uslubiyoti;
- xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha o‘qitishni tashkil etish yuzasidan uslubiy ko‘rsatma;
- korrupsiyaga qarshi tamoyillar va talablarga rioya qilinishini monitoring va nazorat qilish uslubiyoti;
- kontragentlarni tekshirishga oid yo‘riqnoma;
- ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish bo‘yicha yo‘riqnoma;
- xodimlarning korrupsiyaviy xatti-harakatlari va o‘dov-axloq qoidalarini buzish holatlari ustidan xizmat tekshiruvlari o‘tkazish bo‘yicha reglamenti;

- davlat xaridlarini o‘tkazish to‘g‘risidagi nizom;
- umumiy o‘rta ta‘lim muassasasining takomillashtirilgan namunaviy odo-axloq qoidalari.

Mazkur ichki lokal hujjatlar vazirlikning rasmiy veb-sayti “Korrupsiyaga qarshi kurash bo‘limi”ga joylashtirilib, tegishli tashkilotlarga elektron shaklda yetkazildi va ushbu hujjatlar matnlaridagi normalarning mohiyati va ahamiyati barcha darajadagi xodimlarga tushuntirilib, profilaktika tadbirlari o‘tkazildi va ular mazkur ichki lokal hujjatlar bilan imzo chekkan holda tanishtirilib, kafolat xat (majburiyatnoma)lari rasmiylashtirildi.

Shuningdek, Vazirlik tizimida qonuniylikni ta‘minlash, xodimlarda korrupsiyaga nisbatan muhosasiz munosabatni shakllantirish, manfaatlar to‘qnashuviga yo‘l qo‘ymaslik, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligini ta‘minlash hamda korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi munosabatlarni tartibga solish, ayniqsa “Fuqarolar maktabgacha va maktab ta‘limi organlari, tashkilotlari va muassasalaridan rozi bo‘lishi kerak” tamoyilini so‘zsiz amalga oshirishni davom ettirish maqsadida, ishlab chiqilgan yangi ichki lokal hujjat “O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi” tasdiqlandi.

III. Xavf-xatarlarni baholash.

Kadrlarni tanlash, tayinlash va joy-joyiga qo‘yish, nodavlat ta‘lim muassasalari tomonidan litsenziya talablari va shartlariga rioya etilishini tekshirish, budjet intizomini mustahkamlash va budjet to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlarining buzilish holatlarini profilaktika qilish, budjet xarajatlarining samaradorligi va natijadorligini baholash hamda ichki audit faoliyati sohasidagi hujjatlar ijrosini ta‘minlash bo‘yicha o‘tkaziladigan o‘rganishlar kabi korrupsiyaviy xavf-xatarlarning toifalarini o‘z ichiga olgan vazirlikning birlashgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi, korrupsiya xavfiga ega eng ko‘p moyil bo‘lgan funktsiya va lavozimlar ro‘yxati, korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi “yo‘l xaritasi” tasdiqlandi.

Birlashgan xaritada, vazirlik markaziy apparati tarkibiy bo‘linmalari, hududiy boshqarmalari, tuman (shahar) bo‘limlari hamda tizim tashkilotlari va muassasalarining hisobot davrida aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni boshqarish to‘g‘risida 94 ta taklif etilgan vazifa va funktsiyalari bo‘yicha baholash natijalari nazarda tutilgan bo‘lib, tegishli mexanizmlar va hujjatlarni ishlab chiqib, qabul qilish tadbirlari belgilangan bandlarning ijrosi ta‘minlanmoqda.

Tizimda ko‘p uchrayotgan qonunbuzilish holatlarini bartaraf etish hamda “inson omili”ni kamaytirish maqsadida davlat-xususiy sheriklik asosida bitim imzolashdagi korrupsion holatlarning oldini olish bo‘yicha oilaviy shakldagi davlat-xususiy sheriklik bitimlarining imzolanish jarayonini elektron tarzda amalga oshirish joriy etildi.

IV. Amalga oshiriladigan korrupsiyaga qarshi kurashish tartib-taomillar.

Manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish:

Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi bo'yicha hududiy bo'linmalarining 2 nafar xodimlari bilan mehnat shartnomalari bekor qilinib, 4 nafari boshqa lavozimga tayinlandi, 1 ta holatda davlat xaridlari bekor qilindi.

Xususan, joriy yilning 1-martida Xorazm viloyati Xiva shahridagi 56-sonli ayrim fanlar chuqur o'qitiladigan sinflari mavjud umumiy o'rta ta'lim maktab-internati mas'ul xodimlari Respublika tovar xom-ashyo birjasining davlat xaridlari elektron tizimi orqali 2024-yil 24-fevralda joylashtirilgan 44738-raqamli lot noqonuniy o'tkazilgan deb topilib, bekor qilindi. Aybdorlarga nisbatan mehnat qonunchiligida belgilangan tartibda intizomiy jazo chorasi qo'llanildi.

Korrupsiyaga qarshi qoidalarni Tashkilot shartnomalariga kiritish:

Vazirlik markaziy apparatida kontragentlar bilan tuzilgan 5 ta va hududiy boshqarmalardagi 42 ta shartnomalarga tegishli shartlar kiritilgan bo'lib, shartnomalarni bekor qilish bo'yicha 1 ta holat (davlat xaridi bo'yicha) mavjud.

Kontragentlarni tekshirish:

Hisobot davrida kontragentlar bo'yicha Vazirlik markaziy apparatida 7 ta va hududiy boshqarmalarda 27 ta tekshiruv o'tkazilib, xulosalar rasmiylashtirilgan.

Maktabgacha va maktab ta'limi sohasiga ajratilgan mablag'larni samarali va maqsadli ishlatish bo'yicha o'tkazilgan 3 ta nazorat va monitoring tadbirlarida aniqlangan 12 holatda moliyaviy xato va kamchiliklar bo'yicha 5 nafar xodimga nisbatan jazoning muqarrarligi ta'minlandi.

Ishga nomzodlarni tekshirish:

Vazirlik markaziy apparatida ishga qabul qilish bo'yicha 32 nafar, hududiy boshqarmalarda 148 nafar nomzodlar tekshirilib, vazirlikda 32 ta, hududlarda 136 ta ijobiy, shuningdek, 12 ta salbiy xulosalar tuzilgan.

V. Ta'lim va kommunikatsiya.

Vazirlik, uning hududiy va tarkibiy bo'linmalari hamda tizim tashkilotlari xodimlari uchun korrupsiyaviy xatti-harakatlarda qatnashmaslik, korrupsiya va uning oqibatlari, bu kabi jinoyatlarni oldini olish bo'yicha 19 ta banddan iborat targ'ibot va profilaktika tadbirlari rejasi tasdiqlanib, ijrosi ta'minlanmoqda.

Xususan, barcha darajadagi xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilim, malaka ko'nikmalarini yanada oshirish maqsadida 14 ta hudud va tuman (shahar)larni qamrab olgan holda ichki nazorat tuzilmalari xodimlari maxsus dastur asosida o'qitilishi rejalashtirilgan.

Tizimda korrupsiya qarshi samarali kurashish ishlarining ahvoli yuzasidan aholi o'rtasida ijtimoiy tarmoqlarda anonim so'rovda o'tkazildi.

VI. Korrupsiyaviy xatti-harakatlar va huquqbuzarliklar to'g'risidagi xabarlar.

Korrupsiya holatlari haqida xabar berish uchun barcha turdagi aloqa kanallarining ("Ishonch telefoni", elektron pochta manzillari, rasmiy veb-sayt va ijtimoiy tarmoqlardagi boshqa sahifalar) uzluksiz faoliyati nazoratga olindi. "Vazirga murojaat" portali o'z faoliyatini olib bormoqda.

VII. Monitoring va nazorat.

Vazirlik tomonidan 10 ta hududiy (*Surxondaryo, Xorazm, Buxoro, Andijon, Namangan, Farg'ona, Navoiy, Samarqand, Jizzax va Sirdaryo viloyatlari*) boshqarmalari va tashkilotlarda 4 ta, hududiy boshqarmalar va tizim tashkilotlari tomonidan esa 32 ta korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha joriy etilgan mexanizmlar (ichki lokal hujjatlar)ga rioya qilinishi, amalga oshirilayotgan ishlar va chora-tadbirlar, Davlat dasturlarining ijrosi tekshirilib, uslubiy yordam ko'rsatildi, tahliliy ma'lumotnoma tuzildi va faoliyatni tizimli yo'lga qo'yish bo'yicha ko'rsatma berildi.

VIII. Aniqlangan qoidabuzarliklar va ularga ta'sir choralari.

Tizimda o'tkazilgan tekshirishlarda korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi talablarning buzilganligi to'g'risida quyidagi qoidabuzarliklar aniqlandi.

Xususan, Farg'ona viloyati Qo'shtepa tumani maktabgacha va maktab ta'limi bo'limi hamda tizimidagi tashkilot va muassasalarda vazirlik ishchi guruhi tomonidan o'rganish o'tkazildi. O'rganish davomida ta'minotchilar tomonidan davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlariga sifatsiz iste'molga yaroqsiz oziq-ovqat mahsulotlari yetkazilganligi sababli **160 mln** miqdorida talon-toroj qilinganligi aniqlandi. Ushbu qonun buzilishlar bo'yicha to'plangan hujjatlar huquqiy baho berish uchun O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasiga yuborildi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi Amudaryo va Beruniy tumanlaridagi maktabgacha va maktab ta'limi tashkilotlari va muassasalari isitish tizimlarini DXSH asosida modernizatsiya qilish ishlarining ahvoli o'rganilganda Amudaryo tumanida **1 mlrd 184 mln 507 ming** so'mlik, Beruniy tumanida esa 739 mln 016 ming so'mlik, jami **1 mlrd 923 mln 523** ming so'mlik bajarilmagan qurilish montaj ishlari hisobotga qo'shib yozilgan holati aniqlandi. O'rganishda aniqlangan qonun buzilishlar bo'yicha to'plangan hujjatlar huquqiy baho berish uchun O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasiga yuborildi.

Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi ishchi guruhi tomonidan Andijon, Buxoro, Navoiy, Namangan, Surxondaryo va Farg'ona viloyatlari maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmalarining pedagog xodimlarga vazir jamg'armasi hisobidan

har oylik ustamalarni belgilashga oid tegishli hujjatlari o'rganildi. O'rganish davomida viloyat MMT boshqarmalari mas'ul xodimlari tomonidan vazir jamg'armasi hisobidan har oylik ustama to'lanadigan da'vogar nomzodlar haqidagi ma'lumotlar va Nizom talablariga mosligi to'liq o'rganilmasdan, ro'yxatlar shakllantirib vazirlikka taqdim etgani uchun aybdor xodimlarga nisbatan intizomiy jazo choralari ko'rish taklifi berildi.

2024-yilning 1-choragida maktabgacha va maktab ta'limi tizimida faoliyat olib boruvchi xodimlar tomonidan **13 ta** korrupsiyaga oid qonunbuzarliklar sodir etilgan. Shuningdek, Qoraqalpog'iston Respublikasida - 1 ta, Samarqand viloyatida – 2 ta, Namangan viloyatida – 2 ta, Buxoro viloyatida – 2 ta, Qashqadaryo viloyatida – 1 ta, Toshkent shahrida – 5 ta korrupsiyaga oid qonunbuzarliklar sodir etilib, O'zbekiston Respublikasi JKning tegishli moddalari bilan aybdor deb topilib jinoyat ishi qo'zg'atilgan.

IX. Xulosalar.

Vazirlik tizimida korrupsiya, manfaatlar to'qnashuvi va boshqa huquqbuzarliklarning oldi olinishi, faoliyatning ochiqligiga erishilishi va zimmasiga yuklatilgan vazifalar ijrosiga nisbatan xodimlar mas'uliyatining yanada ortishi, mansabdor shaxslar va boshqa xodimlar faoliyati samaradorligi yangi mezonlar asosida baholanishi, xodimlarning kasbiy hamda xizmatdan tashqari faoliyatdagi odob-axloqining yuksalib borishi, faoliyatda korrupsiyaning oldini olishga doir tadbirlarning samaradorligini ta'minlashga qaratilgan natijalarga erishildi.

Shuningdek, Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi e'lon qilgan Ochiqlik indeksida Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi 21 ta vazirlik orasida 71,4 ball bilan 29-o'ringda, barcha davlat organlari va tashkilotlari orasida esa 82 ball bilan 30-o'ringda joylashgan bo'lib, yashil hududdan o'rin olgan.

X. Korrupsiyaga qarshi kurash tizimini yanada rivojlantirish bo'yicha takliflar va tadbirlar rejasi.

Navbatdagi bosqichda, ya'ni 2024-yilda maktabgacha va maktab ta'limi sohasida normativ-huquqiy hujjatlarni korrupsiyaga qarshi ekspertizadan o'tkazish, korrupsiyaviy omillarni aniqlash va bartaraf etish bo'yicha chora-tadbirlar belgilash, sohada ochiqlik va shaffoflikni ta'minlash, jamoatchilik nazorati mexanizmlarini takomillashtirish, korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimi samaradorligini oshirishni nazarda tutuvchi "Korrupsiyasiz soha" loyihasi amalga oshirilmoqda.

Vazirlik tizimida amalga oshirilayotgan barcha xarajatlarni monitoringini yo'lga qo'yiladi, aniqlangan xavf-xatarlar to'g'risidagi ma'lumotlar asosida joylarda tezkor nazorat tadbirlari o'tkaziladi, shuningdek, tizim tashkilotlarida ish haqi va unga tenglashtirilgan to'lovlarni amalga oshirishda amaldagi me'yorlarga rioya etilishi, ortiqcha to'lovlarga yo'l ko'yimaslikka qaratilgan chora-tadbirlar amalga oshiriladi, xarid jarayonini qat'iy nazoratga olish ishlari bajariladi.

O‘zbekiston Respublikasi Hisob palatasi, Bosh prokuraturasi, Iqtisodiyot va moliya vazirligi hamda Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligining 2024-yil 12 - fevraldagi “O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligi tizimida budjet tizimi budjetlarining mablag‘larini maqsadli va samarali ishlatilishi ustidan monitoring va nazorat tizimini o‘rnatish to‘g‘risida”gi 02-165-, 17-QQ-,2-QQ- va 10-QQ-sonli Qo‘shma qarori asosida "Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligida Situatsion markazni tashkil etish to‘g‘risida" vazirning 2024-yil 23-fevralda 55-sonli buyruq imzolanib, mas‘ul xodimlar biriktirilib ijroga yo‘naltirildi.

Vazirlik markaziy apparati, hududiy bo‘linmalari hamda tizim tashkilotlari faoliyatida korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarini yanada kuchaytirish, hujjatlar va belgilangan tadbirlar ijrosini ta‘minlash bo‘yicha chora-tadbirlar ko‘rilmoqda.

MELQO baholash tizimi asosida qo‘shimcha ravishda yana 250 ta davlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida baholash tizimi, nodavlat maktabgacha ta‘lim tashkilotlarini boshqarishning axborot tizimi davlat MTTlarda joriy etilgan. Bunda, ushbu axborot tizimida davlat MTTning pasporti ma‘lumotlarini kiritish hamda shu asosda har bir MTTning elektron shtatlar jadvalini shakllantirish, yagona mavsumiy taomnomani elektron shaklda shakllantirish, kunlik oziq-ovqat sarfi hamda ota-onalar badali to‘lovlarining elektron hisobini yuritish imkonini beruvchi modul yaratish, qog‘ozbozlikni kamaytirish va raqamlashtirishni kengaytirish maqsadida Baholar tabelini yuritishni elektron shakliga o‘tkazish va 4 ta yangi davlat xizmati joriy qilinadi.

Darsliklarning hisobini yuritish jarayonini raqamlashtirish maqsadida maxsus elektron platformani va o‘qituvchilarga uzluksiz metodik xizmat ko‘rsatishning yangi tartibi joriy etiladi.

Prezident, ijod va ixtisoslashtirilgan maktablarga rahbar va pedagog xodimlarni ishga qabul qilish bo‘yicha rekruting elektron (<https://vacancy.piima.uz>) platforma takomillashtiriladi. “O‘quvchilarni saralash va hujjatlarni onlayn qabul qilish (<https://ariza.piima.uz>)” arizalar qabuli elektron xizmati Yagona interaktiv davlat xizmatlari (<https://my.gov.uz>) portaliga integratsiya qilinadi.

**O‘zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligi
Korrupsiyaga qarshi kurash va huquqiy
nazorat boshqarmasi**